

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 843/2016
31.08.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Н.А., због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адв. О.Л., поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Суботици 6Кж1 бр. 84/16 од 23.05.2016. године, у седници већа одржаној дана 31.08.2016. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.А., адв. О.Л., поднет против правноснажне пресуде Вишег суда у Суботици 6Кж1 бр. 84/16 од 23.05.2016. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачке 1) и 2) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сенти 2К бр. 299/15 од 04.02.2016. године окривљени Н.А., оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. став 2. у вези става 1. КЗ, за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се она неће извршити ако окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Истом пресудом на основу члана 258. ЗКП законски наследници покојног - оштећеног Р.М., ради остваривања имовинскоправног захтева упућени су на парницу. Окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда уплати на име трошкова кривичног поступка износ од 104.900,00 динара као и паушал у износу од 5.000,00 динара, у року од три месеца од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Суботици 6Кж1 бр. 84/16 од 23.05.2016. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног а првостепена пресуда, потврђена.

Против правноснажне пресуде Вишег суда у Суботици 6Кж1 бр. 84/16 од 23.05.2016. године, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Н.А., адв. О.Л., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези става 2. ЗКП, с`предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи другостепену пресуду тако што ће окривљеног ослободити од кривичне одговорности или пак да исту укине и предмет врати том суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно члану 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажном пресудом против које је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.А., адв. О.Л., у односу на повреду закона из члана 439. тачке 1) и 2), је неоснован, док је у осталом делу исти захтев, недозвољен.

Као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног наводи општу одредбу повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, док из образложења захтева произилази да исти подноси због повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП а по питању да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело (члан 439. тачка 1) ЗКП), и да ли је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити (члан 439. тачка 2) ЗКП).

Према наводима захтева у конкретном случају нису остварена сва законска обележја кривичног дела у питању, тј. недостаје узрочна веза између предузете радње (пропуштања) окривљеног и наступеле основне последице. По ставу браниоца окривљеног узрок предметног кривичног дела је чињење неког трећег лица (остављање поред бетонског канала, бетонске плоче) а не нечињење окривљеног, које никако не може бити у узрочно-последичној вези са падом оштећеног.

Како у конкретном случају по ставу браниоца окривљеног не постоји узрочно-последична веза између радње пропуштања окривљеног и наступеле последице, то по ставу браниоца, не постоји ни кривично дело за које је окривљени оглашен кривим и осуђен, јер нису остварена битна обележја кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. став 2. и 1. КЗ.

Истакнуте наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује неоснованим, а из следећих разлога:

Кривично дело непрописно и неправилно извођење грађевинских радова из члана 281. став 1. КЗ чини лице одговорно за пројектовање, руковођење или

извођење градње или грађевинских радова, које при извођењу тих радова не поступа по прописима или општепризнатим техничким правилима и тиме изазове опасност за живот или тело људи или за имовину већег обима, док став 2. истог члана прописује да ће се учинилац, који кривично дело из става 1. члана 281. КЗ учини из нехата, казнити новчаном казном или затвором до три године.

Радња извршења кривичног дела из члана 281. став 2. КЗ чини непоступање по прописима или општепризнатим техничким правилима при извођењу градње или грађевинских радова односно у току градње или извођења грађевинских радова што подразумева и припремање за градњу, односно грађевинске радове. Последица кривичног дела из члана 281. став 1. КЗ је конкретна опасност за живот или тело људи или за имовину већег обима.

Кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. прописује да ако је дело из члана 278. став 5, члана 279. став 2, члана 280. став 3. и члана 281. став 2. тог законика наступила тешка телесна повреда неког лица или имовинска штета великих размера, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година. Ставом 3. члана 288. КЗ обухваћени су нехатни облици кривичног дела против опште сигурности где се последица састоји у тешкој телесној повреди или имовинској штети великих размера, где у односу како на основно дело, тако и у односу на тежу последицу мора постојати нехат.

Према чињеничном опису датом у изреци правноснажне пресуде Основног суда у Сенти 2К бр. 299/15 од 04.02.2016. године, „окривљени Н.А. је у својству власника Р „С.“ из К., изводио радове на изградњи објекта и то кабловског прикључка ваздушне линије за „Ш.“ у К. ... па је током извођења грађевинских радова пропустио да спроведе прописане мере за безбедност и здравље на раду противно одредбама члана 5. став 2, члана 28. и члана 228. став 2. Правилника о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник РС“, бр. 53/97) и супротно члану 20. Закона о безбедности и здрављу на раду, током извођења грађевинских радова је пропустио да спроведе прописане мере за безбедност и здравље на раду и тиме изазвао опасност за живот и тело људи, јер на градилишту у дворишту стамбене зграде при извођењу грађевинских радова тј. копању канала, успостављању електричних водова, затрпавању канала и бетонирању канала, није обезбедио да градилиште у ноћним сатима има оријентационо осветљење нити обезбедио ограђивање места на градилишту заштитном оградом а све у циљу спречавања приступа незапосленим лицима на простор градилишта, на местима где постоји опасност од повређивања нити је обезбедио прелазне конструкције на местима рада у дворишту између зграда или иза гаража за потребе корисника гаража, нити обезбедио постављање запрека на прилазима са знацима упозорења на деловима градилишта која се не могу у потпуности оградити, због чега се оштећени Р.М. док је ишао преко дворишта из своје стамбене зграде према гаражи, саплео о бетонску плочу која је била постављена поред бетонског канала, након чега је пао на тло и претрпео тешку телесну повреду у виду прелома дисталног крајка леве лишњаче, иако је био свестан да тако може наступити опасност за живот или тело људи али је олако држао да таква опасност неће наступити или да ће њено наступање моћи да спречи, при чему је био свестан забрањености свога дела“.

Дакле, према чињеничном опису окривљени Н.А. је критичном приликом пропуштањем да као власник СР „С.“ из К., који је изводио радове на изградњи објекта и то кабловског прикључка ваздушне линије за „Ш.“ у К., пропустио да обезбеди да градилиште у ноћним сатима има оријентационо осветљење, да огради место на градилишту заштитном оградом у циљу спречавања приступа незапосленим лицима на простор градилишта на местима где постоји опасност од повређивања, да обезбеди прелазне конструкције на местима рада у дворишту између зграда или иза гаража за потребе корисника гараже, да обезбеди постављање запрека на прилазима са знацима упозорења на деловима градилишта која се не могу у потпуности оградити, и на тај начин поступао супротно прописима и општеприхваћеним техничким правилима при извођењу грађевинских радова и то конкретно одредбама члана 5. став 2, члана 28. и члана 228. став 2. Правилника о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник РС“, бр. 53/97) и члану 20. Закона о безбедности и здрављу на раду, те свестан да не поступа у складу са напред наведеним прописима изазвао конкретну опасност за живот односно здравље радника на градилишту као и станара околних зграда у конкретном случају оштећеног Р.М. који се док је ишао преко дворишта из своје стамбене зграде према гаражи саплео о бетонску плочу која је била постављена поред бетонског канала, пао на тло и претрпео тешку телесну повреду у виду прелома дисталног крајка леве лишњаче, при чему је олако држао да таква опасност неће наступити или да ће њено наступање моћи да спречи. Опасност за живот или тело људи је постојање стварне и непосредне опасности да услед предузете радње (чињења и нечињења) може наступити тешка телесна повреда или пак смрт једног или више лица.

Према томе, како се у конкретном случају ради о кривичном делу које за тежу последицу има тешку телесну повреду оштећеног Р.М., а у основном облику је учињено из нехата, то су, у конкретном случају, по налажењу Врховног касационог суда, остварена сва битна обележја кривичног дела - тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које је окривљени оглашен кривим и то како објективна обележја која се односе на радњу „пропуштање“ да поступи у складу са одредбама члана 5. став 2, члана 28. и члана 228. став 2. Правилника о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник РС“, бр. 53/97) и члану 20. Закона о безбедности и здрављу на раду, тако и субјективна обележја која се тичу умишљаја окривљеног јер је био свестан да непоступањем по прописима при извођењу грађевинских радова може изазвати конкретну опасност за живот и тело људи и да услед тога може доћи до тешке телесне повреде, али је олако држао да до такве последице неће доћи или да ће њено наступање моћи да спречи.

Налазећи да из изнетих разлога побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачке 1) као ни повреда из тачке 2) истог члана 439. ЗКП, јер је суд правилно у односу на радње окривљеног применио кривични закон када је исте правно квалификовао као кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. став 2. у вези става 1. КЗ, на које се неосновано указује у захтеву за заштиту законитости

браниоца окривљеног, то је Врховни касациони суд на основу одредбе члана 490. и 491. став 1. ЗКП, исти у том делу одбио као неоснован.

Надаље, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева а како то из образложења захтева произилази указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП као и на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и оцену доказа дату у правноснажним пресудама, а што сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП не представља дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека - захтева за заштиту законитости.

Наиме, одредбом члана 485. став 4. ЗКП, ограничени су разлози због којих окривљени може поднети захтев за заштиту законитости, па следствено томе окривљени на основу члана 485. став 1. тачка 1) и став 4. ЗКП, може преко браниоца, поднети захтев за заштиту законитости само због повреда тог законика прописаних у члану члан 74, члану 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члану 439. тачка 1) до 3) и члану 441. став 3. и 4. ЗКП учињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом.

Како наведена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање и оцена доказа у смислу члана 485. став 4. ЗКП не могу бити законски разлог због којег окривљени, преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек - захтев за заштиту законитости, то је исти Врховни касациони суд оценио недозвољеним, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2. у вези члана 485. став 4. ЗКП.

Са изнетих разлога Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.

Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.